

Director,
XEVI XIRGO

Subdirectors,
JOSEP MARIA FLORES,
LLUÍS MARTÍNEZ,
JOSEP MARTINOY,
CARLES RIBERA

SECCIONS:
Política, **PEPA MASÓ;** Europa-Món, **PILAR ESTEBAN;**
Economia, **JOAN ARMENGOL;** Opinió, **TONI BROSA;**
Societat, **CARLES SABATÉ;** Cultura, Espectacles, **JAUME VIDAL;** Comunicació, **GEMMA BUSQUETS;** Disseny,
MANEL CASTILLA; Fotografia, **ROBERT RAMOS;**
Documentació, **CARME TORNÉS;** Delegada a Madrid,
MONTSE OLIVA; AVUI.CAT, **JORDI PALMER;**
President del Consell Editorial, **VICENT SANCHIS**

REDACCIÓ I SEU SOCIAL:
Tàpies, 2 - 08001 Barcelona

CENTRALETA Tel. 93 316 39 00
ADREÇA INTERNET: <http://www.avui.cat>
SERVEI D'ATENCIÓ AL CLIENT Tel. 972 18 64 80 - Fax: 972 18 64 40

PUBLICITAT: **HERMES COMUNICACIONS, S.A.**
Santa Eugènia, 42. 17005 Girona.
Tel.: 972 18 64 35 - Fax.: 972 18 64 10 - Adreça electrònica: publicitat@avui.cat

IMPRESSIÓ: **Gráficas de Prensa Diaria. DL: B20.249-1976** DIFUSIÓ CONTROLADA PER L'OJD.

A efectes del que preveu l'article 32.1 paràgraf segon de la LPI, Corporació Catalana de Comunicació SL s'oposa expressament a la utilització de qualsevol contingut d'aquest diari amb la finalitat de fer ressenyes o revistes de premsa amb fins comercials (press-clipping) sense comptar amb l'autorització prèvia de Corporació Catalana de Comunicació SL.

CAL CREAR UN AMBIENT EDUCATIU I SOCIAL QUE NO MUTILI LES HABILITATS INNATES QUE TENIM

David Bueno i Torrens

Professor i investigador de genètica de la UB i divulgador de la ciència

El calidoscopi d'excel·lència

D'un temps ençà, un dels mots recurrents que hom pot trobar en informes i propostes d'àmbits diversos és *excel·lència*. L'excel·lència és la qualitat de gaudir d'un grau especialment elevat de talent, coneixement, habilitat o mèrit en un determinat camp. És un concepte sobre el qual m'he documentat i he meditat molt aquests darrers mesos. Fa un any i mig vaig rebre una proposta del Departament d'Educació per formar part d'un grup de treball que, per encàrrec de Presidència, fes propostes concretes per a la promoció de l'excel·lència en ciències, tecnologia i matemàtiques aplicables al nostre sistema educatiu. Un grup que, per cert, després de moltes reunions i de molta feina feta, resta aturat a l'espera que els nous responsables del Departament d'Ensenyament el reactivin i es pugui treure profit de la feina feta i de les moltes hores que, de manera desinteressada, hem invertit.

UN DELS MOLTS FACTORS importants és la generació d'un ambient educatiu i social que, d'entrada, no mutili les habilitats ni els estímuls que de manera innata posseïm en major o menor

grau, i que anem desenvolupant a poc a poc –o anem atrofiant, en funció de l'entorn–. En aquest sentit, per exemple, són especialment perniciosos per al desenvolupament mental dels infants i els joves els comentaris relativament burlescos que sovint es fan a les idees noves, les crítiques negatives no raonades, la transmissió de sentiments pessimistes, etc., que massa sovint sentim dir a persones de rellevància pública però a les quals, per ser honestos, tots contribuïm.

TOT AIXÒ TREU CAP A UNA situació que es va produir fa un mes i que vull utilitzar d'exemple. Des de fa quasi una dècada es convoquen mostres per premiar els treballs més destacats que fan els estudiants de segon de batxillerat com a part del seu currículum, un bon estimul. Enguany, en una d'aquestes mostres es va fer una menció especial a un treball que, com diu textualment l'acte del jurat, "malgrat la bona valoració, no pot ser seleccionat pel seu elevat nivell, superior al de batxillerat". He tingut l'oportunitat de llegir-lo –tracta de la utilització d'un model animal per estudiar una malaltia humana, i la part experimental s'ha fet a l'Institut d'Investigació Biomèdica de Bellvitge–, i la seva qualitat

GUILLEM CIFRÉ

“[Promoure l'excel·lència] no és qüestió únicament del sistema educatiu sinó de tota la societat en els seus diferents àmbits (familiar, veïnal, escolar, polític, econòmic, etc.)”

iguala la de treballs de grau fets per estudiants de final de carrera. No és precisament això, l'excel·lència? El més pernicios és el missatge subliminar que aquesta decisió transmet: destacar una mica està bé, però no massa, la qual cosa pot contribuir a mutillar estímuls i habilitats i a fer que hom se senti més a gust submergit en la mediocritat.

AQUEST ÉS UN CAS excepcionalment evident de com no promocionar l'excel·lència, però hi ha moltes altres actituds diàries molt més subtils que a poc a poc van frustrant les habilitats pròpies de cadascú i que fan que disminueixi l'estímul necessari per desenvolupar-les, com les que he esmentat al segon paràgraf. Per descomptat, no n'hi ha prou evitant aquestes actituds, però fins que no entenguem que no és qüestió únicament del sistema educatiu i dels professionals de l'ensenyament, sinó de tota la societat en els seus diferents àmbits (familiar, veïnal, escolar, polític, econòmic, etc.), i que tots ens hem d'esforçar per generar aquest ambient positiu i constructiu, de valoració i reconeixement de l'esforç i la innovació i de promoció de l'estímul, la batalla per promocionar el complex calidoscopi de l'excel·lència encara no haurà ni començat.

Democràcia

Josep M. Ballarín

Capellà i escriptor

Ens hi hem passat setmanes. Setmanes i setmanes escalfats per lloances a la democràcia. Que si tomba, que si gira i, com que no som als USA, ens hem es-talviat allò de l'Abraham

Lincoln. El govern del poble, en el poble, per al poble. Però, glopejant o fent gàrgares no hi ha bitxo que no n'hagi parlat, sigui amb els queixals de la dreta, sigui amb els de l'esquerra.

Però ningú no ho ha dit. Germans, la democràcia, fruita sempre somniada pels homes, de debò no ha existit mai.

Fins i tot Marx ho accepta. Els gremis medievals eren democràcia pura. Ben cert. Però se la feien a

colles tancades, el gremi dels sabaters no pensava en el dels boters. I cap d'ells no pensava en el conjunt de la ciutat.

Gairebé en el mateix temps, la colla de normands que conqueriren Islàndia, Groenlàndia i deixaren restes de vaixells als llacs nord-americans també eren una democràcia. M'hi torno. Però closa als guerrers.

Totes les formes de govern que se'n volen dir no-

més són aproximacions, més o menys reeixides de democràcia. Així fou l'atenesa del temps de Pericles. Però, parem el carro. La democràcia atenesa, amb la República i el Polític de Plató i què més vulgueu d'encotillat, va condemnar Sòcrates a mort. Aquell bon home no creia que els homes fóssim dolents, només som ignorants. Aquest era un demòcrata de debò, fins a fer-se'n la pell, ac-

ceptant les lleis d'Atenes que el condemnaren a mort. Mentre havia de reconèixer com en foren d'inics els seus jutges.

Però toquem a casa. He fet revolts perquè no m'hi vull embardissar. Això que tenim no és allò del Lincoln, el poder del poble. Per dir-ho clar, som a una partitocràcia. Hem de votar llistes closes dels partits, llistes on, dit sigui amb perdó, hi ha més d'un besaroca.

Tocant a casa mateix. Bufa, no ens enganyem. Els qui ens rataren l'Estadut en aquell tribunal que li diuen Constitucional veien Espanya com la veia aquell dels quaranta anys. Només que hi posen vaselina.

Això sí, quan en toquen d'aquestes van "todos a una", mentre els nostres s'espinyen per carallotades. Covards amb els forans, a casa ens barallem com rates de claveguera.